

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. XVII. Respondetur argumento Launoii ab epistola Siricii Papæ ad
Anysium & cæteros Episcopos Illyricenses sumpto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

C A P U T X V I I .

Respondetur argumento Launoii ab epistola Siricii Papæ ad Anysum & ceteros Episcopos Illyricenses sumpto.

1. **L**aunoius Romani Pontificis auctoritatem armis impugnat, quæ si talia essent qualia ille asserit, nemo esset qui resistere valeret. Traditionem ubique minatur, etiam Romanæ Sedis; quod potissimum est probationis genus; ipsa scilicet partium, quarum interest, frequentius iterata confessio. Verum ita ubique inquit, ubique captat occasiones deprimentæ auctoritatis Pontificiæ, tam inconsiderato, ne dicam tam temerario scribit stylo, tam frequentibus, tamque iniquis verbis insectatur sanctæ Sedis defensores, ut quilibet æquus Lector animadvertat, non solum ipsius opinionibus nullam deferendam esse auctoritatem, sed etiam diligentius, & absque præiudicio examinanda esse quæcumque ab eo proferuntur, ne conjecturis ejus, aut interpretationibus in errorem pertrahatur: sed proferenda sunt præcipua quædam exempla.

2. Licet autem in declaratione Comitiorum Cleri Gallicani distinguatur propositio de comparatione Papæ ad Concilium, ab alia de non errandi privilegio, tamen Launoius ita connexas esse arbitratur, ut separari nequeant, aut non debeant. Itaque illas aliquando quidem distinguit, aliquando promiscuè tractat. Quæ circa utramque ex Summis Pontificibus eorum auctoritati opponit, præcipua hæc sunt.

3. Epist. 7. tom. 1. ait, illam epistolam, quam Siricius Romanus Pontifex de Bonosi rebus in Capuana Synodo gestis ad Anysum & alios Illyrici Episcopos perscripsit, antiquitatis sacra monumentum esse omni auro pretiosius, & in Ecclesiastica historia, quo satis aestimetur, reperiri nihil. Rationem addit; Nam Siricius in epistola id unum statuit, & confirmat, quod gravissimis quibusque de Romano Pontifice quæstionibus fieri solitis finem imponit. Non est igitur opus, etiamsi vacaret, reliqua omnia prosequi, quæ in octo epistolarum tomis congestis, siquidem istud unum gravissimis quibusque de Romano Pontifice quæstionibus fieri solitis finem

P p im

imponit. Si istud unum Ecclesiasticorum Annalium loca sexcenta, quibus Autor (Baronium intelligit) Romanum Pontificem supra Concilia omnia statuit, & sacrorum Canonum derogatorem facit amplissimum, funditus erit; cætera tanti esse momenti non possunt.

4. Anno 391. aut 392. habitum est Capuæ Concilium, in quo de componendo schismate Ecclesiæ Antiochenæ tractatum est: quod negotium, cum propter partium, aut saltem unius ex illis absentiam, definiri non posset, Theophilo Patriarchæ Alexandrino commissum est: actum etiam fuisse dicitur de Bonoso Episcopo Naresitano de hæresi accusato, ejusque causam Anytio Thessalonicensi, & aliis Episcopis Macedoniæ delegatam esse. Item de alio Episcopo nomine Basso. Primum constat ex litteris S. Ambrosii ad Theophilum; secundum, & tertium ex litteris Papæ Siricii, ad Anysium & cæteros Episcopos titulum præferentibus, infert Launoius.

5. Dissidium Ecclesiæ Antiochenæ narrat Theodoretus, Socrates & Sozomenus. Theodoretus Flaviano uni ex contendentibus magis favet: Socrates autem, & Sozomenus Paulino ejus Antagonistæ, & Evagrio Paulini successori, Launoius Theodoretum libentiùs sequitur: quia nimirum hic à Flaviano ita stat, ut ejus encomia potius quam historiam scribere videatur, contra sentiente Romano Pontifice, ac etiam totâ Ecclesiâ Occidentali, quam constat cum pluribus Ecclesiis Orientalibus Paulino & Evagrio favisse adversus Flavianum, qui privatam commodum aut honorem publicæ paci anteposuerat. Cum enim constitutum fuisset, & juramento firmatum, ne cum alter eorum, qui de Ecclesiâ Antiochena tunc disceptabant, scilicet Meletius, aut Paulinus, mortuus foret, successor præmortuo daretur; sed solus ex illis superstes regimen integrum susceperet; Flavianus tamen, qui unus fuerat ex iis qui Sacramento sese obstrinxerant, eam dignitatem post mortem Meletii contra juramenti religionem assumpsit; ac pertinaciter retinens schisma diu prorogavit. Paulinus nihilominus Launoii suffragio erat indignus, utpotè à Legato Romani Pontificis constitutus Episcopus. Sed de hoc articulo obiter tantum tractat Launoius.

6. Conatur verò in primis probare, non Siricium Papam, sed sanctum Ambrosium Concilio Capuano præfuisse. Non
ex.

explicat autem an Siricius per suos Legatos interfuerit, aut ejus intervenerit autoritas. Utrumque videtur tacite ac indistincte negare. Sed quæro quâ autoritate poterat Concilium particulare sub Episcopo Mediolanensi congregatum de Ecclesia Antiochena judicium ferre. Nonne jam à Conciliis Nicæno, Antiocheno, & Constantinopolitano strictissime cautum fuerat, ut cujusque jurisdictio intra proprii territorii limites cohereretur. Jurisdictio superioritatem involvit: quis autem Antiocheno Episcopo superior erat, præter Romanum Pontificem? Alexandrinus quidem honore Antiochenum præcedebat; sed ei jurisdictio non præerat, & si quidem præfuisset, non indignisset Theophilus Patriarcha Alexandrinus, ut negotium à Concilio Capuano sibi committeretur: si autem Patres Capuani non Judices, sed amicos pacis communis studiosos se præstabant, quid inferret Launoius ex absentia Siricii adversus sanctæ Sedis jurisditionem?

7. At, inquit, *Ambrosius potissima quaque exequitur*. Scripserat quidem S. Ambrosius Theophilo, sed Synodi nomine: rescripsit ei Theophilus; nempe cum jam amplius non esset congregata Synodus, scribenti sibi respondit. Num Patriarcha Alexandrinus, qualis erat Theophilus, ad indebitam auctoritatem usurpandam paratior, quàm ad propriam Dignitatem demittendam, jurisditionem ab Episcopo Mediolanensi, vel etiam à Concilio particulari recepisset; nisi accessisset major, Romani scilicet Pontificis potestas.

8. Sed suspectus, inquit Launoius, erat Siricius, quia Flaviano minus favebat. Eadem ratione non debuit S. Ambrosius Concilio interesse, nedum non præsidere. Certum enim est, non solum Romanum Pontificem, sed etiam omnes Occidentales, & plures etiam Orientales Flaviani ordinationem improbasse. Quid quod etiam Theophilus suspectus fuisset, contra id quod asserit S. Ambrosius, & ipsius auctoritate nixus Launoius? Nam Theodoretus, cujus testimonium cæteris præfert modò dictus Launoius, narrat lib. 5. histor. cap. 23. ordinationem Flaviani non solum Romanos, sed etiam Ægyptios diu infensos reddidisse Orientalibus. Erat autem Theophilus Alexandria, atque aded totius Ægypti

lib. C
 de
 r. lib.
 de gallicana
 Conc
 231

300 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
Patriarcha. Verùm aliud est odium privatum, quod Iudices
plerumque excæcat; aliud Ecclesiasticæ disciplinæ zelus;
quo ducebantur Siricius, Ambrosius, Theophilus, de quo-
rum commodo non agebatur.

9. Sive autem Siricius Concilio Capuano præfuerit, sive
ab eo abfuerit, S. Ambrosius in illa ipsa epistola, quam re-
fert Launoius, apertissimè significat debere Theophilum ne-
gotium ad Romanum Pontificem referre, atque ita iudicare,
ut iudicium ei probetur, alioquin rejectum etiam iri à cæte-
ris Episcopis Occidentalibus. Sic enim epistolam concludit;
SANE REFERENDVM ARBITRAMVR AD SANCTVM FRATREM
NOSTRVM ROMANÆ SACERDOTEM ECCLESIAE, quoniam præ-
sumimus ea te iudicaturum, quæ etiam illi displicere nequeant. Ita enim at-
ter erit consultum sententiæ, ita pacis & quietis securitas. si id vestro statu-
tur Concilio, quod communioni nostræ dissensionem non adferat, ut nos quoque
accepta vestrorum serie statutorum, cum id gestum esse cognoverimus, quod Ec-
clesia Romana haud dubiè comprobaverit, læti fructum huiusmodi examinis ad-
piscamur. Quid tantoperè Ambrosio curandum erat, ut nego-
tium ad Romanum Pontificem à Theophilo referretur, & ni-
hil quod ei displiceret decerneretur? Si enim, ut postea
dicit Launoius, Siricius ipse agnoscebat Concilii Capuani
autoritatem suâ esse superiorem; faciliè poterat in ordinem
redigi; dum iustam, licet sibi minùs gratam, sententiam
comprobare recusaret.

10. Sed veniamus ad epistolam, quâ putat acutus censor
gravissimis quibusque, de Romano Pontifice questionibus fieri solitis, finem im-
poni. Est autem epistola huiusmodi; Dilectissimis fratribus Anghæ,
& cæteris Episcopis per Illyricum constitutis, Siricius. Accepi litteras vestras
de Bonoso Episcopo, quibus vel pro veritate, vel pro modestia nostram senten-
tiam sciscitari voluistis. Sed cum huiusmodi fuerit Concilii Capuensis iudicium,
ut finitimi Bonoso atque ejus accusatoribus Iudices tribuerentur, & præcipue
Macedones, qui cum Episcopo Thessalonicensi de ejus factis vel cognoscerent,
advertimus quod nobis iudicandi forma competere non posset. Nam si integra es-
set hodie Synodus, rectè de iis, quæ comprehendit vestrorum scripturam series
decerneremus. Vestrum est igitur, qui hoc recepistis iudicium, sententiam fieri
de omnibus, nec refugiendi, vel elabendi vel accusatoribus vel accusato co-
piam dare. Vicem enim Synodi recepistis quos ad examinandum Synodus elegit.
Denique cum Bonosus Episcopus post iudicium vestrum misisset ad fratrem nostrum
Am.

Ambrosium, qui eius sententiam consulere interdixit sibi Ecclesiam irrumperere atque ingredi, responsum est ei, quod nihil temerandum foret, sed omnia modestè, patienter, ordine gerenda, neque contra sententiam vestram tentandum aliquid, ut quod videretur vobis iustitia convenire statueretis, quibus hanc Synodus dederat auctoritatem. Ideo primum est ut ii iudicent, quibus iudicandi facultas est data. Vos enim totius, ut scripsimus, Synodi vice decernitis, nos QUASI EX SYNODI AUCTORITATE IUDICARE NON CONVENIT.

11. Falso hanc Epistolam tribui Siricio probat Joannes David Doctor Parisiensis in libro de iudiciis Canonicis Episcoporum cap. 10. art. 4. duplici ratione. Prima quod in illa Epistola nulla fiat mentio damnationis jam factæ à Siricio, & à Concilio Mediolanensi, erroris Joviniani virginitatem Deiparæ negantis, quem sequebatur Bonofus, sed ejus iudicium omninò Episcopis Macedoniae permittatur, quasi summi Pontificis hac de re sententia ab Ecclesia Occidentali recepta nullius esset momenti: imò autor Epistolæ hæresim illam confutet, tanquam antea nunquam damnatam. Secunda, quia ejus doctrina minus habet soliditatis, quam ut Siricio, vel etiam alii Romano Pontifici adscribenda videatur. Verùm, ne nos Launoium imitari videamur, qui ea quæ sibi videntur incommoda, facillè falsi accusat, supponimus eam Epistolam esse Siricii, sed eam sanctæ Sedis Dignitati consulere, nedum non obesse demonstramus.

12. Launoius verba illa Siricii; sed cum hujusmodi fuerit Concilii Capuensis iudicium, &c. glossatur in hunc modum; simplex, & ingenua est Siricii Confessio, quæ non Capuensis modò Concilii, sed etiam delegatorum à Concilio iudicium auctoritas Romani Pontificis auctoritate superior exhibetur. Sed quis non videt glossam à textu esse alienissimam? Nusquam Siricius insinuat Concilii Capuani, aut ejus delegatorum auctoritatem esse suâ superiorem: nec ea potuit ei cogitatio in mentem venire; nisi fortè oblitus esset, se Romanum Pontificem esse; hoc est Petri successorem; Christi Vicarium, totius Ecclesiæ Caput. Non fatetur Siricius se nullo modo posse iudicare de causâ Bonosi. Nam saltem per appellationem poterat ejus esse Judex, ut à Concilio Sardiensi jam declaratum fuerat; quod satis erat, ut se superiorem meminisset. Non enim appellatur nisi à minore ad majorem:

jorem : solum igitur significat Siricius sibi *judicandi formam competere non posse* ; id est non posse judicare tanquam à Synodo delegatum , ut inferius explicat his verbis ; *Nos quoque ex Synodi auctoritate iudicare non convenit.*

13. Decebat ut qui à Synodo deputati fuerant , sententiam ferrent ; non decebat autem ut summus Pontifex , se illis adjungens , *quasi ex Synodi auctoritate judicaret.* Non tamen reformandi iudicii , si opus foret , auctoritati renuntiabat Siricius ; imò se illam sibi reservare insinuabat hac voce , *primum. Ideò , inquit , primum est ut ii judicent , quibus iudicandi facultas est data.* An major erat Thessalonicensi Episcopo auctoritas collata , quam Patriarchæ Alexandrino , quem supra vidimus à sancto Ambrosio monitum , ut referret iudicium suum ad Episcopum Romanum , & ut talè daretur , quod ei non displiceret ; sed potius ab Ecclesia Romana comprobaretur.

14. Licet autem Siricius circa Bonosi personam iudicium integrum deputatis reliquerit , eo quod audiendi essent accusatores , reus , & testes ; tamen circa dogma sententiam tulit. Nam post verba supra relata sic prosequitur ; *Sane non possumus negare de Maria filius iure reprehensum (Bonosum) meritoque vestram sanctitatem abhorruisse , quod ex eodem utero virginali , ex quo secundum canonem Christus natus est , alius partus usus sit , &c.* Sed , inquit Lanoius , ad distinctionem recurrens , quam alibi deridet , *quod Siricius ut Iudex facere non potuit , facit ut privatus Theologus.* Si errasset Pontifex in illa responsione , quot probra conjecisset Lanoius in scriptores , qui cum ut *privatum Theologum* respondisse dixissent ? Non nisi ex Cathedra posse definire Pontificem de rebus fidei consultum à Judicibus per celebre Concilium deputatis , contendisset. At verò quia Romani Pontificis auctoritas in eo elucet , quod Delegati à Concilio Capuensi non sint ausi iudicium ferre , nisi postulatà circa omnia Siricii sententià ; Siricius autem dogma fidei determinaverit , & quæ ad factum , seu crimen pertinebant , ipsorum examini remisit , ut juxta Concilii Decretum de illo judicaret ; *Cum huic consensu fuerit Concilii Capuensis iudicium , ut similes Bonoso atque ejus accusatores Iudices tribuerentur , & præcipue Macedones , qui cum Episcopo Thessalonicensi de ejus factis vel cognoscerent : Pontifex non jam ut Pontifex , sed ut privatus Theologus locutus dicitur.*

15. Sed quo fundamento nititur hæc Launoi sententia? Siricius, inquit, in postrema Epistola clausula significat, se definire nihil quod ad Ecclesie dogma referatur, sed expectare quid Delegati à Capuana Synodo Judices definituri sint. Sed quomodo definit nihil, qui, ut ait paulò antea Launoius, opinionem quæ Bonoso tribuebatur, scripturis, & rationi contrariam esse ostendit? Scilicet quia hoc facit ut privatus Theologus. Quid ergo facit ut summus Pontifex? Expectat quid delegati à Capuana Synodo Judices definituri sint. Unde hoc habet Launoius? Ex eo, quod Siricius suam Epistolam his verbis concludit; Legimus etiam & omnia percurrimus, vel de eo, quod fratris nostri, & Coepiscopo Basso in consortium regenda Ecclesia datus est sententio, vel de cæteris, unde vestra normam expectamus sententio. Atquæ in his verbis agitur de alio negotio, nempe de Coadjutore dato Basso, non de dogmate fidei. Cur ergo illa verba, vel de cæteris, referantur ad doctrinam Bonosi, de qua jam loqui desierat.

16. Sed concedamus, etiam de Bonoso esse illa intelligenda: ad quid Siricius delegatorum à Concilio normam expectat sententio? Addit Launoius; Ad quam nimirum & Siricius & cæteri fidem suam dirigant. Papa igitur, qui ut Theologus privatus delegatis à Concilio suam opinionem exposuerat, ut summus Pontifex ad eorum sententiæ normam fidem suam dirigere tenebitur; Nec solus Siricius, sed etiam cæteri. O mira autoritas! Ergone qui à Concilio particulari deputantur, ut de unius Episcopi factis cognoscant, tam insigni gaudent non errandi privilegio, ut Romanus Pontifex & cæteri ad eorum sententiæ normam fidem dirigere teneantur? Tota ergo Ecclesia illis suberit. Eam enim repræsentant Siricius & cæteri. Parum curat Launoius, ut autoritas suprema reservetur Concilio generali, dummodo Romano Pontifici adimatur. Ut submitatur Papa deputatis à Concilio particulari, cæteros etiam eis subiciet. Ita est affectus erga sanctam Sedem: Ita æquus habendus est ejus potestatis Judex.